

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési bérlet a kifejezett felmondásig fennáll.

Reklamációk: előfizetési ügyben a kiadó hivatalhoz, hirdetési ügyben a nyomdához és szerkesztési ügyben a felelős szerkesztőhöz küldendők.

Kéziratok, melyek nem adatnak vissza, legkésőbb minden kedd (apró hirdetés minden szerda) d. e. 10 óráig küldendők be kizárólag „Muravidék” szerk. M. Sobota” címre.

Szerkesztő — tulajdonos
KUHAR ISTVÁN.

MURAVIDEK

Murántul és Muraköz heti értesítője
Informativni tednik za Prekmurje in Medjimurje

Előfizetési ára: Belföldön negyedévre 15 Din., félévre 30 Din egész évre 60 Din. Minden más európai államba csak előre fizetve s legalább fél évre 40 Din., egész évre 80 Din. Amerika bármely államába csak egy évre és előre fizetve két (2) USA Dollár.

Hirdetési ár □ cm-ként: Szövegközt és nyílttér 1.25 Din., rendezés 0.75 Din., apróhirdetés 0.50 Din és az illeték; többszörinél engedmény. — Hirdetéseket kizárólag a „Prekmurska Tiskarna” veszi fel és számolja el.

Csekk számla száma: 12980.

X. Évf.

Murska Sobota, 1931. június 14.

24. Szám.

Paraszt-parlamentnek

is lehetne nevezni azt az intézményt, mely minden, nyolcvan százalék földmivességgel sem rendelkező államban már régen fennáll, s nálunk is, hála Királyunk bölcs intézkedésének, fel lesz állítva az erről szóló törvényjavaslat végre tárgyalás alá vétetett. Nemsokára szentesítést is fog nyerni a földmives kamarák intézménye, hacsak valami közbe nem jön.

Mi ezen a helyen már hangoztattuk, hogy 1929. január hó 6.-a óta több törvény látott napvilágot, mint az előző kormányok tízéves pártoskodása alatt összesen. Most ezen törvény is jó, ha mielőbb elkészül, mert úgy az államgazdasági, mint a földmivesség szempontjából a földmives kamarák felállítása nagy fontosságú. Hogy a kamarák a fontos szerepüket a gyakorlatban is betölthessék, arra az alapot már a készülő törvénnyel kell megadni, amit a mostani munkakormányunk nem fog figyelmen kívül hagyni.

Részletekbe, még inkább kritikába bocsátkozni a törvényjavaslat felett nem is akarunk, nem is vagyunk hivatottak, s mint érdekelt felek, nem is alkalmasak. Mégis egy-két szóval könnyítünk lelkiismeretünkön akkor, ha egy-két dolgot itt leszögezünk.

A javaslat úgy hangzik, hogy a földmives kamarák bizottsága nem lenne megválasztva, hanem a községi, járási s i. t. földmives bizottságokból alakulna. Továbbá úgy szól a javaslat, hogy a földmivességet (mint tagokat) semmi külön megadóztatás ezen intézménnyel nem fogja érni. Itt kell, hogy eme tételnél mint érdekelt felek annak hátrányára, illetve a fennálló azzal kapcsolatos szokások és törvényekből származható hátrányokra kitérjünk.

Ipar,- kereskedelmi,- gyári,- ügyvédi,- orvosi,- gyógyszerészeti és munkás kamarák, melyek tagjai államunkban bár a földmivességnek csak 18%-át képezik, már régen képviseli tagjaikat a törvénykészítésben, s mindannyiok bizottság választás útján viseli tisztségét, tehát teljes autonóm alapon van. Pedig ezen kamarák tagjai

sorából könnyebben lehetne ki-nevezni vagy szűkebbkörű bizottságokból választani, mint a földmivesek között, kik gyakorlatilag és szellemileg az előbbieknél mögött állanak (tisztelet a kivételnek). S ha már úgy volna, és a javaslatkészítő is arra gondolt, hogy a kamarákban betöltendő bizottságba így lehet csak megfelelő és arra alkalmas egyéneket választani, akkor helyeseljük. Fennmarad aggodalmunk azon része, hogy a kamarák nem nyugszanak autonóm alapon mindaddig, amíg a járási földmives bizottságok tagjai, a községi földmives bizottságokba nem a választás útján bekerült tagok sorából kerülnek ki. Ez pedig azért támaszt aggályt, mert a községi képviselő testületek legnagyobb részének látóköre a falu határán túl nem terjed, sőt sokszor és sok helyen azon belül sem, s ha a kamarák bizottsági tagjai ilyenekből toboroztatnak, akkor nem lesznek megfelelők. Azért, legalább a mai helyzetben, a kamara megszervezésének első fázisában arra kellene törekedni, hogy az már alapjában erős pillérekre fektetessék. Ez pedig úgy volna elérhető, hogy 1.) a javaslat ezen szakasza megváltoztassék, vagy 2.) a törvény végrehajtási utasítása bizonyos időre úgy intézkedjék, vagy 3.) sürgősen hozassék meg az egységes köz-

ségi törvény, melyre sok más tekintetben is sürgős szükség van, vagy 4.) ha és ameddig nincsenek meg ezek a dolgok, a járási főszolgabírák, kik járásuk majdnem minden emberét ismerik, örködjenek azon, hogy már a községi földmives bizottságok tagjai is csak olyanok lehessenek, kik a kamarai bizottságba, ha a választás rájuk esne, alkalmasak legyenek. Így a földmives kamarák szolgáltatják majd azt a célt, amiért szervezettek, különben pedig úgy a kormány szervezettek, mint a földmivességnek csak, kerékkötője lesz.

Hogy megnevezetten ne terhelje kamarai pótdadó a földmivességet, az tán kevésbé volna tanácsos. Igenis csak úgy tudja minden földmives megérteni azt, hogy van egy intézménye, amely közvetve vagy közvetlenül az ő érdekét szolgálja. Máskülönből egy ráerőszakolt dolognak fogja fel, amely végre mégis az ő adójából lesz fedezve. Az összadóból azt a százalékot le kell írni, mely a kamarák fenntartásához szükséges, s ez a rész mint kamarai pótdadó külön szerepeljen. Így a kamara autonómiája is kissé körvonalazottabb, és ez minden tekintetben kívánatos.

Kivánnánk, hogy így legyen de mielőbb, mert erre már régóta szükség van.

István gazda.

Fényes ünnepek M. Szobotán.

Óriási részvét mellett történt az emlékoszlop teleplezés.

M. Szobota f. hó 7.-én díszbe öltözött 1919. jan. 3.-án elesett dr. Dimovics és 4 társa, legionáriusok síremlékének teleplezésére óriási tömeg vonult föl, s az ünnepély imponzáns keretek között ment végbe. Reggel 7 óra óta nagy volt a forgolódás, helyi szervezetek kiküldöttjei az állomáson fogadták a különböző testületeket, zeneszóval kísérték őket a gyülekezési helyre. M. Szobota összes egyletei teljes számban a martjanci és križevci tűzoltó kerület tűzoltó egyletei teljes számban stb., a maribori Szokol kerület, Narodna obrana és Muraköz Szokol kiküldöttjei s még számos képviselő vett részt. A bánt és az államhatóságot Schaubach Maribor politikai kerület felügyelője képviselte, dr. Kukovec volt miniszter a maribori Narodna obrana, stb., M. Szobota község előljárósa, Benko bírónál az élén teljes számban.

Tizenegy órakor indult meg a szépen megalakult menet a várkertből

a temetőbe, élükön két Szokol zászlóval a varazsdini katonai zenekar, utána a katonai század azután a különböző korporációk, véget érni nem akaróan.

Kint a temetőben a rend órein kívül senki, csak az ut volt ellepve nagy tömeggel, ünnepiesen emelkedik ki a többi síremlék közül a legionáriusok lepellel letakart emlékköve. E köré csoportosul a menet. Elsőnek Sumenjak vezető járásbíró, a emlékoszlop felállító bizottság elnöke emelkedik szóra s pár szóval jellemezve a nap jelentőségét, az emlékoszlopot teleplezi mielőtt a katonai zenekar zenéje elhangzott. Utána a maribori filmharmonia énekkara két nemzeti dalt énekelt. Ezt követte az emlékoszlop felavatása, melyet Szlepecz kanonok végzett. Utána ismét az énekkar egy éneke, katonák három szálvéja, s azután következett a számtalan szónok.

Első szónok Schaubach a bán és államhatóság, második M. Szobota katonai várparancsnoka, az ezred (36) parancsnoka és százada, dr. Kukovec Narodna obrana nevében, azután jöttek a maribori Szokol kerület, csakoveci Szokol, varazdsi Szokol kerület és Varazsd város szónokai, Kolenc „Novine” és Klekl nevében beszélt. Ezután Sumenjak a síremlék bizottság nevében a síremléket további gondozás végett átadja a községnek, amit Benko bíró ünnepélyesen átvész. Katonai zenekar hangjai mellett az ünnepély véget ért s a menet elindult a városba.

Délután három órai kezdettel a m. szobotai Szokol körzet torna versenyt rendezett, mely a esőre hajló időnek ellenére szépen sikerült.

Az így összesített sikerült ünnepély a résztvevők emlékében sokáig megmarad.

Politikai hírek.

Németország. Kedden este a német néppárt ülést tartott, amelyen Diuglday pártelnök ismertette a pénzügyi és a gazdasági rossz helyzetet és ezért a birodalmi kormány ellen, azaz Brüning kancellár ellen fordult. Tehát Curtius külügyminiszter pártja Brüning ellen szónokolt. Érthető, hogy ez nagy szenzáció volt. — Szerdán este Curtius és Brüning Angliába utazott, hogy a shequersi találkozóra menjenek. Ezt a találkozót Henderson angol külügyminiszter kezdeményezte. A szerdai Daily Herald (Macdonald miniszterelnök hivatalos lapja) a Young-terv revíziójáról értekezik, hogy elkerülhetetlenül szükséges felvetni Németország évi fizetésének szállítási kötelezettségének a revízióját s reméli, Henderson és Macdonald megértéssel lesznek Németország súlyos helyzetével szemben. — Nyomor adó. Közzétették az új német szükségrendeletet, amely súlyos terheket ró a német magángazdaságokra. A köztisztviselők fizetését 4–8 százalékkal (tavaly már 6 perccenttel leszállították) ismét leszállítják. A nyomor adót másfél évig kell fizetni, hogy a nemzeti katasztrófa elhárítható. Egy kiáltványt is kibocsátottak, mely a nagy tökehiány hihetetlen méretei következményeit tárja a nép elé. A Német birodalom vezető képességeinek fenntartása érdekében kénytelenek a nyomoradót kivetni, de meg kell majd változtatni az ezt okozó Young terv végrehajtását.

Anglia. Pénteken Macdonald miniszterelnök nyolcvan teritékes bankettet adott dr. Curtius német külügyminiszter és Brüning német kancellár tiszteletére. A lakomán megjelentek

Baldwin, Chamberlain, Lloyd George, Mantagu Morman, az Angol Bank kormányzója és sokan mások. A német vendégeket nagyon kitüntették és az esemény történelmi jelentőségűvé lett emelve azzal, hogy a fogadás az aranyteremben történt, ahol a locarnói szerződést is aláírták. Politikai pohárköszöntő nem volt, csak Macdonald köszöntötte fel az angol királyt és Hindenburg elnököt. A lapok összevissza sokat írnak róla, hiszen ezen látogatás uralja az egész politikai életet. Parisi lap Agence Radio félhivatalos nyilatkozatot közöl: „Abban az órában, amikor a német miniszterek Angliába érkeznek, tán nem felesleges megismételni, hogy Franciaország formális ígéretet kapott úgy az angol mint a német kormánytól, hogy a cheguesi találkozásnak nem szabad semmi körülmények között politikai fordulatot eredményezni. Tehát csak baráti megbeszélésekről lehet szó, de nem tárgyalásokról.

1932-ben Németországban elnökválasztás lesz. A német trónörökös — a lapok szerint — komolyan foglalkozik azzal a tervvel, hogy Hindenburg utódja legyen. Ezért Brüsszelbe érkezett egy doorni családi találkozásra, amelyen Vilmos császár fogja eldönteni fölléphet-e az elnökválasztáson.

Páneurópa gyakorlati megvalósulása tárgyában Párisban gyűlés volt. A francia kormány egy része Briand páneurópa ellen foglalt állást. A miniszterek nem jutnak megegyezésre a középeurópai agrár államok gabonáinak megvétele tárgyában.

A jugoszláv konzulok. A külügyminiszter közzé tette, hogy az új jugoszláv konzulok Lille, Hotel Carlton, Metz, Rue George Clemenceau 12 működésüket megkezdték.

A hágai nemzetközi bírósághoz dr. Bruns Viktor a német külföldi közjog és népjog intézetének igazgatóját nevezte ki a német birodalmi kormány delegátusául a német-osztrák váumunió ügy tárgyalására.

HIREK.

HETI NAPTÁR

1931. JUNIUS hó 30 nap 25 hét.

A hét napjai	Róm. kath.	Protestáns
14 Vasár.	S. N. Vazul	Z. n. Fr.
15 Hétfő	Vid vt.	Vitus
16 Kedd	Benő	Justina
17 Szerda	Adolf pk. vt.	Volkmar
18 Csüt.	Gyárfás	Aroulf
19 Péntek	Julian	Gervas.,
20 Szomb.	Szilvér pk.	Silverius

Vásárok:

15.-én Sv. Sebestjan és Nedeljščiče,
16.-án Prosenjakovci és D. Lendava,
18.-án Dokležovje.

Kereskedelmi árak:

100 kg.	Buza	Din.	170—
"	Rozs	"	170—
"	Zab	"	200—
"	Kukorica	"	170—
"	Köles	"	200—
"	Hajdina	"	175—
"	Széna	"	50—
"	Bab cseres.	"	200—
"	Vegyes bab	"	150—
"	Krumpli	"	75—
"	Lenmag	"	250—
"	Lóhermag	"	1600—2300
Bika	4 50	5.—	5.50 6.—
Üsző	4 50	5.—	5.50 6.—
Tehén	1.—	2.—	3.— 5.—
Borju	—	—	8.— 8 50
Sertés	—	—	8.—
Zsir I-a	—	—	16.— 18.—
Vaj	—	—	25—32
Szalonna	—	—	10.— 12.—
Tojás 1 drb.	—	—	0 50

Valuta:

Zürichben 100 Din = 9 1275 sfrk.

100 Doll. (E. A.) adnak itt	5600 Din-t
100 Pezoért (Urug.)	" 3000 "
100 Márkért	" 1335 "
100 Frankért (Páris)	" 218 "
100 Pengőért	" 980 "
100 Schil. (Bécs)	" 790 "
100 Cseh kor.	" 168 "

— Murszka Szobotán új vásár. Annak idején ismerttük, hogy minden hó első hétfőjén ló,

szarvasmarha és kirakodó vásár lesz tartva. Most a július 6-i vásárra annál nyomatékosabban figyelmeztetjük úgy a gazdákat, mint a vevőket, mert mindkét részről nagy az érdeklődés. Több külföldi kereskedő fogja ezentúl meglátogatni ezen új vásárainkat. Ezért azon legyünk, hogy az állatfelhajtás minél nagyobb legyen.

— Hivatalos órák az összes állami és politikai hivatalokban reggel 1/8 órától délután 1/2 óráig, délután 4 órától 6 óráig, szombaton 1/8 órától 1/2 óráig vannak.

— Szerencsétlenségek a motoros közlekedési eszközökkel. A motorok felszaporodása azt kíváná, hogy az uccákat utakat is a szaporulat arányában szélesítsék, nagyobbítsák. Mivel ez utóbbi nem megy egykönnyen, a karambolkok és szerencsétlenségek száma egyre fokozódnak.

— A múlt hét végén egy motorkerékpáros oldaluléses kocsarában egy utassal haladt a radgonai uton. Alig értek a glavarsztvo tájékára egy löfogatu kisebb kocsival találkozott. A találkozás tulságos benső volt, mert a kerékpár oldalkocsija beleakadt a kocsitengelybe, amely menten meggörbült. — Motorkerékpározóknak — Istennek hála — csekély horzsolásokon kívül bajuk nem történt. A neveket nem lehetett megtudni.

— Murszka Szobotai községi gyűlésen, amely 10.-én lett megtartva, a gróf Szápáry László-féle vár vétele és parcellázás a községi képviselő testülettől végérvényes jóváhagyást nyert. A felsőbb hatóságok hozzájárulása végett a közgyűlési határozat fel lett terjesztve. — Ugyanezen a gyűlésen nyert elintéztést a csendőrségi laktanya ügye. A község a Graiska ulicában egy telket je-

lölt ki egy nagyobb szabásu szép csendőrlaktanya építésére.

— Puconci. Az itteni elemi iskola III. osztályu növendékei f. hó 14.-én d. u. 2 órakor az iskolában „Pogumni Toncsek” című szindarabot adják elő

— Tűzoltó körzeti gyakorlat. A ljubljana tüzoltósövetség martjanci körzete f. hó 14.-én Szebeborcin részleges tüzoltási gyakorlatot tart fecskendőkkel. Ugyanekkor lesz meg a körzet évi rendes közgyűlése. Utánna a Luthár-féle kocsmában mulatság.

— Zöld-oltási előadás Puconcin f. hó 13.-án d. u. lesz az iskolában elméletileg, gyakorlatilag pedig a közei szőlőben. Minden szőlőtulajdonos érdeke, hogy az előadáson megjelenjen.

— Tejkezelési előadások lesznek tartva M. Szobotában az elemi iskolában június 28.-án d. e. fél 11 órakor, D. Lendaván az elemi iskolában június 29.-én fél 11 órakor d. e. A hasznos előadások házi sajtók készítésének bemutatásával történnek, azért gazdáinkat méginkább gazdaasszonyainkat érdekelheti.

— Állattenyésztési előadások lesznek f. hó 14.-én Hodoson d. e. 7 órakor (szlovén és magyar nyelven), Markovcin fél 11 órakor szlovén nyelven, Salovcén fél 3 órakor szlovén nyelven. Az előadás a Gazd. egy. fiókja állattenyésztési osztályának Hodos-Salovci környékén való megszervezéséhez a szükséges ismeretek megadása végett lesz megtartva. Az illető községek gondoskodjanak helyiségről és megfelelő érdeklődésről.

— Kitűnő és derék munkatársunk, Rác Alajos barátunk, aki hosszú éveken át nemcsak jó szívével, nemes gondolkodásával hat a vidékünk lakosságára, hanem fáradságot nem ismerő soraival a lapunk utján is három héttel ezelőtt kitűnő sebészünk dr. Skrilecz Mihály keze és kése alá került. A múlt hét szerdáján, három hete, hogy operálva lett s most

Patassy tanár úr.

Irtá: Bántornyai Lajos.

(Folytatás.)

— Csak tépd, csak szaggasd! — sóhajtja keservesen a tanár úr és a diákok pedig arcátlan komolysággal bólogatnak, mintha ők is neheztelnének a kabátot levevő fiu óvatatlanságáért.

— Édes fiaim adjunk hálát a Mindenhatónak és kérjük további segédelmét!

Imádkozik az osztály, a tanár úr pedig lehajtja fejét és nézi összekulcsolt kezeit. Majd leül a székre előbb néhányszor megrecsegteti, beírja az órát és a hiányzókat. Ott állnak a szivaros és a kenyeres, és átadják a tanár urnak.

— Ejnye de komisz ez a szivar fiacskám, vidd vissza és hozzád szép sárgát és puha legyen. — Persze a diák elballag és az óra végéig egész biztosan nem fog mutatkozni, mert addig élvezi majd a cigiket.

— Fiacskám hát ez a kenyér félkiló? Téged becsaptak ez nem lehet annyi. Aztán mennyit kaptál vissza? — Persze erre élénk hahotázás-

tól zeng a terem. — Mit lármáztok! Ne röhögj! kiabálja a tanár úr. A kenyeret hozó f u pedig az asztalra teszi a huszast. No erre jól összeszidja, hogy ő nem alamizsnát kért és odalöki a régi huszast a fiunak, aki azt zsebreavágva a helyére ballag. Az óra végén aztán majd a tanár úr megfizeti a kenyér árát, de ő már ezt mindig így csinálja. Így szórakozik és csak az érti meg, aki éveket töltött a keze alatt.

— Lármáztok, az életemet keserítitek, a sirba viztek, — siránkozza az osztálynak, majd a lajbizsebből elővesz egy kis papirszelvet. Nyolc nevet olvas fel. Persze ha valaki megnézné a folyósón levő sporthirdető táblát ezeket a neveket ott megtalálná. A kihivottak pedig a katedránál megállnak lehorgasztott fejjel.

— No mi volt felhagyva butyko — kérdi sorba, persze egyik sem válaszol.

— Semmirekellő himpellerek, nem tudtok semmit. Nem tanultok, lopjátok a szüleitek keservesen szerzett pénzecskéjét, de a faluvégen rugjátok a felfujt marhabelet. Télen megvasakat köttök a talpatokra és csusz-

káltok; — és ehez hasonló dikcióval próbál hatni a gézenguzokra.

— Horváth fiam beszélj valamit a viszkeresetekről általában.

Néma csend a válasz. Helyre zavarja az egész társaságot és beírja a dácit. A Horvát Jenőt nagyon böki az eset és jelentkezik.

— Mit akarsz te naplopó!
— Tanár ur kérem, nem én vagyok a futballista, hanem a másik Horváth.

— Hát ki beszélt itt futballról, te miveletlen bundás, ülj le mert adok neked. Nézze meg az ember még meggyanusít. Ejnye; — és vakarja a fejét. De az osztály harsog. Ugyanis a tanár ur mindig megnézi a sporthirdeteket és a szereplőket mindig felírja. Persze ezeknek a daci rendesen beröppül, itt nincs pardon. De jaj annak akinél meglát egy sportlapot, az ugynevezett „zöldujságot.” Ekkor tör ki csak a gyalázat. Az osztályba két Horváth nevű fiu van és mindig a Jenőt hívja ki, holott az soha életében nem sportolt, de ép ezen mulat a társaság a legjobban és még a szenvedő alanynak is jóképet kell hozzá vágni.

— Farkas fiam miért nem jelentkezél, hisz a múlt órán mondtam,

hogy ma megint felelsz! — mire a szólított bünbánó képpel kiballag. Ugyanis ő minden órán felel, de a szavát soha nem lehet hallani. Mikor aztán a tanár úr lehordja akkor mindig abban egyeznek meg, hogy a jövő órán majd megint felel. És ez így megy egész éven át. Félévben pár kivétellel majdnem az egész osztály bukik, de az évvége felé az egész társaságot lefelelteti az összes tételekből és nála bukni nem szoktak, meg csak elégségest is alig kapnak. Pedig aki nem ismeri, azt hiszi, hogy nála mindenki bukik és nem tanulnak. Tévedés. Csak mokából megy ez mind. Azt hiszik, hogy nála befelelgett, de annál nagyobb az öröm, amikor mind egyik belátja, hogy mégis Patassy tanár ur a legjobb ember és a jó tanár.

Ma már nem tanít Patassy tanár ur, de azért folyton diákokkal van körülveve, mert ő most is úgy szereti őket, mind amikor tanáruk volt. Régi diákjai sosem tudják elfelejteni és örömmel gondolnak rája a különc és mégis oly jó öreg tanár urra, a Jancsi bácsira . . .

(Vége.)

már teljesen felgyógyulva életvidáman, jó kedéllyel hagyta el Murszka Szobotát. Hálát adunk az eget Urának, hogy Alajos barátunknak erőt adott, katonás bátorságot nyújtott az operációhoz s megengedte a műtét sikerét a komplikáció nélküli sima gyógyulást. Mi pedig arra kérünk kedves barátunk, hogy a lakosság és olvasóink érdekeinek szemelött tartásával ügyes tollal lapunk hasábjain továbbra is működni sziveskedjél.

— **Meghívó.** Junius hó 28-án rendez táncmulatságot kerthelyiségében beléptidij nélkül Bácsoszilna Murszka Szobota.

— **Jégeső.** 9.-én délután 3 óra tájban Sztrelavci községet elverte a jég. A jégeső nem esett sokáig, de elég nagy jéggolyók vágták le a szépen nőlő gabonát. A kár eléggé tekintélyes.

— **Elővigyázatlanágból** a murai malomban szerencsétlenség történt. Mlinarics József 31 éves, nős, családost, verzeji malommunkás e hó 8-án bal kezefejével a fogaskerekek közé került. A kerekek az ujjait és tenyerét összetörték a hust összezúzva letépték. Még hétfőn a murszka-szobotai kórházba szállították ahol a szétépett részeket összevarrták, a kezefejét sindelykötésbe helyezték. — Másnap a beteg még lázmentes volt.

— **Gyászjelentés.** Mély fájdalomtól megtörve, de az Isten akaratában megnyugodva jelentjük, hogy Kotzig Antal a nagykanizsai 20-ik honvéd gyalogezred volt főhadnagya, fővárosi testnevelési főoktató életének 36-ik és neje Kotzig Antalné szül. Kiss Rózika életének 34-ik évében, 10 évi boldog házasság után, f. hó 3-án este hirtelen elhunytak. A megboldogultak földi maradványait f. hó 8-án temették a farkasréti temető halottasházából a róm. kath. egyháza szertartási szerint. Budapest, 1931. jun. hó. Áldás és béke lengjen poraik felett. — Az elhunytakban lapunk munkatársa fivérért és sógornóját gyászolja.

— **A csákoveci törvényszék** büntető tanácsa a napokban tárgyalta Balog Gyuró rodericai cigány bűnügyét, akit az államügyész gyilkossággal vádol, mert márciusban fejével kettéhasította veje koponyáját, amitől az szörnyet halt. A vádlott ártatlansággal védekezett és tettét védelmében követte el. A bíróság a védekezést elfogadta és felmentette a vád következményei alól.

— **A nagy vihar,** amely a napokban Muraköz fölött elvonul újabb áldozatot szedett. Egy fa alatt várták az eső elmúlását Dodoš Lovro, Domes Imre, Toplak István, Marton Vuk és Golenko József. A villám becsapott a fába és Dodoš azonnal meghalt, míg a társai súlyos égési sebeket szenvedtek.

— **Esküvő.** Vasárnap tartotta esküvőjét Dr. Bujanics Sándor orvos Zvórgyáros leányával, Irénnel Csakovecen.

— **Gyűjtés a Vöröskereszt Egyület részére 13.-án és 14.-én lesz.** E nemes célú egyület valóban megérdemli, hogy mindenkitől, de különösen a tehetősebbektől a legmesszebb-

menően felkaroltassék. Nincsen olyan kevés pénz, nincsen olyan csekély összeg, amely hálás köszönettel el ne fogadtatnék, ezért mi is kérjük a község és vidéke lakosságát — bár nagyon kell küzdeni még a hivatalnoknak is a mindennapi falat kenyérért e nagy gazdasági krízisben, — hogy adjon valamicske kis adományt, mert sokan vannak, akiknek adosságon kívül egyáltalán semmijük sincsen s azokon ügyes módon, de mindenképpen segíteni kell. A segítség nem lehet másképpen mint ahogy az Igék hangzanak: „Ha két kenyered van, az egyiket add annak, akinek egy sincsen.”

ORSZÁG-VILÁG.

— **A híres Oustric bankárt,** a Bourse et Finances ügyében megtartott tárgyaláson a tizenegyedik büntető kamara háromezer frank pénzbüntetésre ítélte. Meg lett állapítva, hogy Oustric a francia kis embereket tízmillió frankkal megkárosította. A vádlott társait egytől három évig terjedő fogsággal büntették. Ami önként értetődik: minden kárt meg kellett téríteni. Ez volt a legnagyobb summa.

— **Ez csuda.** A Napló hozza a hírt, hogy a német óriásrepülőgép a Verdi szigetéről azért tér vissza Fridrichshafenbe, mert a Do X csődöt mondott. Christiansen kapitány úgy határozott, hogy nem kíséri meg az Atlanti óceán átrepülését, hanem a gépen újításokat eszközölnek s csak azután kíséri meg az újabb repülést.

— **Hidpróba** arra való, hogy szerencsétlenségnek eleje vétesék. Franciaországban az Isle folyóra St. Denis de Piles közsögnben egy új hidat építettek. A hivatalos teherpróba a múlt szerdán volt, de ugylátszik rosszul volt rendezve. Egyszerre homokzsákokkal színültig megrakott kilenc nehéz teherautót bocsátottak az aránylag gyenge hidra. A hid nagy robajjal összeomlott s mind a kilenc autó belezuhant a munkásokkal, sofförökkel együtt a folyóba. Tizenöten meghaltak. Ahelyett, hogy egyenként bocsátották volna rá őket s a hid alatt mérték volna a kitérést, egyszerre kilenc autót bocsátottak rá. E hihetetlennek látszó hírt az egyik hazai lap hozta. Ami legérdekesebb, e hivatalos funkciót filmoperatőrök lefilmzték. Mint-ha tudták volna, hogy katasztrófa lesz.

— **14-én és 15-én Makón** Noniusz fajtájú lovak lesznek kiállítva s el is adva. Katonai és gazdasági célokra e lovak nagyon alkalmasak és ezért bárkinek alánlhatók. Mezőhegyes vidékének legjobb loányaga lesz felvezetve.

— **Szèna kaszálással** nem tanácsos tovább várni, mert a volt szárazság miatt aránylag gyorsan magba ment a fű. Pedig csak virágzás delében lévő fű ad illatos, tápdús szénát.

— **Novákovics Szvetomir** a beográdi hadügyminiszterium tisztviselője pénzért vagy annak reményében, a hadseregről, annak szervezéséről adatokat juttatott más államnak, tehát kémiszolgálatot végzett. A katonai tiszt bíróság 30.-án halálra ítélte.

— **Kiutasították** a Vatikán litvániai képviselőjét Bartholomy pápai nunciust, akivel szemben a kovnoi kormány már hosszú idő óta valóságos hajszát indított.

— **Nautilus,** az ismertett tenger-alattjáró, amellyel az északi sarkra akarnak jutni a jég alatt 20 nap múlva érkezik Londonba Provitetownból. Lassan halad, mert a víz felszínén óránként csak 16—17 kilométert halad mint az ember hajtotta kerékpár. Wilkins biztosra veszi, hogy a hajó megfelelő lesz. Londonból Bergenbe, onnan Tromsöbe hajózik Nautilus és innen indul az északi sarkra.

— **Leégett a hirneves münheni glaszpalaszt és benne vagy háromezer festmény.** Szombatra virradó éjjelen gyulladt ki. A német romantikusok festményei mind elégték. Az épület üvegből és vasból épült 1854-ben. Itt rendezték a legnevesebb tárlatokat.

— **A vasuti fuvardíj** koks és külföldi szén részére felemeltetett.

— **A törökök az exportot megszervezik.** A szervezet neve: „Isch-Bankassi” amely öt céggel társaságba lépett ötszáz ezer török font alaptőkével. Az általuk vett áru a legszigorubb vizsgálatnak lesz alávetve s csak ha teljesen kifogástalan, kerül reá a cég bélyegzője és a minőség jelzése. Az így kezelt árunak sokkal nagyobb a kelendősége, és az ország iránt fokozottabb bizalma van a vevőnek.

— **Rio de Janerioi** (brazíliai) katonai raktár munición raktár volt; felrobbant, de oly rettenetes módon, hogy az leirhatatlan. 60000 mázsás munición magasan lett földobva, majdnem mind a levegőben avagy visszahulláskor robbant fel s nagy károkat okozott a környéken, 105 ember azonnal meghalt.

— **Tojás** csak egy darab, de 7 kg. nehéz. Az iszapban Madagaszkár szigetén találtak egy nagy tojást, melyet ki tudja hány ezer évvel ezelőtt tojtott egy ismeretlen állat; talán madár... a struccnál sokkal nagyobb lehetett. Van törött tojáshej elég ugyanezen állattól, amelyet a lakosság esővíz felfogására használ. A tojás akkora, hogy beléje 150 tyuktojás befér. Csak 30000 dollárt kérnek ezért a régi és a világ legnagyobb tojásáért, de Amerika nem meri megvenni, mert hátha az iszapban még egyet találnak, akkor ennek értéke felére esik.

— **A svájci származás igazolásául** ezentul minden gyártmányra egy jelet (bélyeget) fognak tenni, s ez alkalmasint Tell Vilmos nyila és pajzsa lesz. Erről mindenki nyomban megállapíthatja, hogy a gyártmány svájci.

— **Vasárnap nyitották meg** Noviszádon nagyszabású ünnepségek keretében a Beograd—bécsi expresszhajó-

járatot, amely a jugoszláv folyamhajózás leghosszabb vonala lesz. — Az ünnepségen számos magasállású hivatalnok vett részt, akiket a megnyitás után a hajó Beocsinig kirándulásra vitt. A vendégek számára a hajón uzsonát adtak, melyen több szép beszéd hangzott el.

— **Kovács Margit** tizenöt éves fiatal leány át akarta Szentán a Tiszát uszni. Amikor a közepére ért, hirtelen vihar támadt és a hullámszás a leányt örvénybe sodorta úgy, hogy csakhamar fuldoklani kezdett. A parton állók látták a halálküzdelmet, de nem mertek a nagy viharban segítségére menni. Ekkor érkezett az örvény közelébe egy halászcsonak, de a benülők tréfának vették a leány segélykiáltásait és tovább eveztek. Szerencsére észreveték a fuldoklót a szentai regatta klub tagjai, akik azonnal segítségére siettek és Wolf Imrének a klub tagjának sikerült a leányt kimenteni, aki már eszméletlen állapotban volt.

— **Az acélhordós Hill,** ifju, amerikai lakos a Niagara vizesésen most ismét — mint tavaly — leereszkedett, helyesebben lezuhant a vízzel együtt, de most a hordó a benne levő Hillel egy sziklára esett a magasból, azután a zuhatag egy örvénybe sodorta, ahonnan nem birt kiszabadulni. A látványosságot nézők rémülten nézték a kétségbeejtő helyzetet s végre két órai nehéz munka után sikerült a hordót kiemelni a vízből. Hill-t ájultan találták a hordóban, de semmi baja sem történt.

— **Két kisebb léggömböt** önműködő tudományos műszerekkel felszerelve hocsátottak föl Párisban. E ballonok 32 kilométerre emelkednek.

— **Bécsben Krikowa Ida** bankhivatalnoknő petroleummal a haját mosta. Közben fésülni kezdte a haját egy celluloid fésűvel, amely villanyszikrákat pattant ki. E szikráktól a petroleumos haj lángra lobbant a nő fejét elégette pedig az ottlevő anya nővére azonnal segítettek oltani.

— **300 métermázsza** cserebogarat irtottak ki Debrecenben. A város a cserebogarat kg.-ként 15 fillérrel váltotta be a munkanélküliektől és a gyerekektől. A kertek és telepések tulajdonosai maguk is irtották a cserebogarat. Az így összegyűjtött óriási mennyiségű cserebogarat legnagyobb-részt baromfiakkal etették fel.

NAZNANILO.

Podpisani Gašpar Josip iz Prosečkevesi vlnudno naznanjam vsem svojim cenjenim poznancom, da sem kupo i na novo predelao gostilno i trgovino v toplicaj i zdravilišči Medjimurje pri Sv. Martini na Muri prek od Hotize. Svojem cenjenim obiskovalcom bom nudo najbolšo i najcenejšo postrežbo: jestvine i pijače, sobe za prenočišče i tople kopeli.

Obenem se tem potom poslavlam od vseh tistih mojih dragih poznančov, k šterim ne sam vtežno priti osebno se posloviti i se najtoplejše priporočam za cenj. obisk!

GAŠPAR JOSIP
gostilničar v zdravilišči Medjimurje
pošta Sv. Martin na Muri.

Torma.

A tengeren.

Egy jámbor, szentéletű főpap egyszer hajóra szállt.

Aggodalmi voltak a tengeri ut iránt s azért megkérdezte a kapitányt, kell-e valami veszélytől tartani az uton.

— Szó se róla, szent atyám! Mikor a tengerészeim így káromkodnak mint most, akkor soha sincs baj. De ha ők is imádkoznak, akkor bizony félni kell!

Éjszaka vihar támadt s a szent atya álmából ébredve zür-zavaros morgást hall a hajón. Megkérdezi a kapitányt, hogy mi az ami most hallatszik?

— Oh, semmi az, a tengerészek káromkodnak szokás szerint!

— No, Istennek hála, hogy káromkodnak, — szól a szent atya, — akkor nincs baj! — És megnyugodott.

Gyermekokoskodás.

— Anyukám, mondd csak nekem, honnan vannak a gyermekek?

— Honnan, honnan? Hát a szülők veszik őket!

— Oh, az nem lehet, azt én nem hiszem el, anyukám!

— Nem? És miért nem?

— Azért, hogy akkor miért van a gazdagoknak kevés gyermekük, a szegénynek meg sok!

Közgazdaság.

A buza ára egy héttel ezelőtt szépen ugrott felfelé, aránylag az azelőtti lassú emelkedéshez, de a héten ugyanolyan hirtelen esett. A terméskilátás országsszerte kitérőnek ígérkezik s ez szorítja az árakat lefelé. Szakemberek nyilatkozata szerint az idei termés a tavalyelőttivel lesz egyenlő.

Vendéglősök sörgyára r. t. Laskoban f. hó 16.-án tartja alakuló gyűlését.

A trbovljei szénbánya a múlt évre részvényenként 25 dinár osztalékot fizet.

A léngyel gyapotipari kartell megalakult s azért a gyapotszövő iparban a versengés megszűnt.

Lenolaj világszerte igen sok van. Az európai kikötők tele vannak lenolaj készletekkel. Csak a hollandi kikötőkben van huszezer tonna. Olcsóbb lesz.

A newyorki börzén az idén még nem látott áresések voltak különösen a vasuti értékpapirokban.

A munkapiac tehermentesítése és a munkásság vásárlóképességének növelése céljából a német általános szakszervezeti szövetség memorandumban kéri a negyvenórás munkahetet.

A svéd gyufatröszt az „örökgyufa” feltalálójának huszmillió márkát ad, ha találmányát megsemmisíti.

A japán kormány ötvenmillió yen kölcsönt adott Oroszországnak áruban, visszafizetni három év múlva készpénzben kell.

A svéd gyufatröszt kétmillió font sterling kölcsönt ad a brazilai

kormányának, ha a gyufamonopolium koncesszióját néki megadja.

Afrikai aranyrudakat kínáltak eladásra Londonban. Svájc négyszáz-ezer fontot vett. Az arany unciája 10·25 pennyvel emelkedett, ezért az ötszázhatvanezer fontnyi arany eladatlannak maradt, ami szokatlan eset.

Kirling községben Klosterneuburg mellett petroleum forrásra találtak. Persze, hogy a furásokat folytatják.

Coty parfümösnök is megcsapant a jövedelme 48·1 millió frankról 34·8 millióra.

A Standard Oil Company és a Wacum Oil Company fuzióra lépnek, biztosan és főleg azért, mert egyenként nem keresnek eleget a konkurencia miatt.

Azon cégeknek, amelyek évi forgalma nem éri el a 360 ezer dinárt és legalább két fizetett segéddel nem dolgoznak, nem kell törvényesen bejegyeztetniük magukat.

Azok, akik ipari, kereskedelmi közlekedési és hasonló vállalatoknál segédmunkák elvégzésére vannak alkalmazva, nem tekintendők a munkásvédelmi törvény szerint segédszemélyzetnek és így a munkaidő beosztása és tartama tekintetében nem vonatkoznak rájuk a munkásvédelmi törvények.

Gyáripárosokat érdeklí, hogy azon esetben, ha a törvény rendelkezéseinek megfelelően időlegesen meghosszabbítják a munkaidőt, a tulajdonosok nem kell megfizetni.

Az amerikaiak a bekövetkezett nagy ezüstáresés miatt be akarják vezetni a rendszeres határidő üzleteket az ezüstben is a fémbörzéken.

Gazdálkodás.

Az igazán takarékos

ember jól tudja, hogy a napközben felmelegített tűzhely (spórhert), amelynek nagy a húzata (cúgja) nem szabad huzatárás nélkül hagyni azokban az órákban, amikor a tűz nem melegíti, mert a huzat egész éjszakán át nagyon lehűtli nemcsak a téglából készített tűzhelyt, hanem az egész konyhát is s másnap sokkal több fát, szenet kell elégetni benne, hogy a főzéshez szükséges hőre melegíthessük azt.

Ha mérlegeljük a tüzelő anyagok drága voltát, indokolt ez a figyelmeztetés, sőt még arra is ügyeljünk, hogy fűtéskor gyorsan helyezzük a hamu és levegőrostélyra a fát, s mielőbb zárjuk a tüzelő nyílás ajtaját, mert különben a nagy mennyiségű hideg levegő az égésre nem előnyös és sok melegséget visz ki a kéménybe amitől erősen hűl minden ami a tüzelő cső szomszédságában van, pld. a sütő. A figyelmes ember azonnal tudja a sütő ropogásából, hogy a vashádó lemezek lehűlnek.

Megjegyzem, hogy felmelegedéskor is ropog a sütő bádógja. A ropogás azért van, mert a bádoglemezek szegecselve vannak. Itt hőkiterjedéskor — összehúzódáskor némi eltoló-

dás mutatkozik. Másik ok a lemezek hullámosodása melegedéskor és kismulása lehüléskor; ezek is okoznak pattogást.

A takaréktűzhelyben a lángnak nem szabad kevés vagy túlsok levegőt kapni. Ezt a hamuajtó rekesztőjével és a kéménybe nyíló cső rekesztőjével lehet szabályozni. Ha kevés a levegő, a tűz lángja kormoz; ha túl sok, a láng zúgva ég. Legjobb a beállítás akkor, ha a láng nem kormoz nagyon és csak gyengén lobogva ég. Ha a fa leégett, az összes rekeszek lezárandók.

Figyelem! Ha szénnel tüzelnek, a húzatnak erősebbnek kell lenni, hogy a mérgező szénoxid gázok is elégjenek. Szénégetéskor nem szabad a szellőztetőket még akkor sem lezárni, ha a tüzelés, fűtés abbamarad mindaddig, amíg csipetnyi kis parázs van a tűzrostélyon; ellenkező esetben a mérgező gázok a helyiségbe folynak s gázmérgezést okoznak. Nemes.

A cipőfűzők tartósságát növelni lehet azzal, hogy nem engedjük átmedvedni őket. Az átmedvedett fűzők szövés szálai baktériumok telepednek meg és porhanyóvá teszik annak anyagát. Több évi megfigyelésem szerint ez nem következik be, ha savmentes vazelinnal bekenjük őket hébe korbá, különösen esőzések. A használatától persze így is elkopnak, de, ha az elkopott helyeket ráfektetjük az ép részekre és rávarjuk, még néhány hónappal tovább használhatjuk őket. — Nemes.

KERESKEDŐK

FIGYELEM!

Raktáron tartok nagyobb mennyiségű könyv-

makulaturpapírt

kg.-ja 3 dinár.

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Egy szolid és ügyes
pincér és egy jó ház-
ból való fiu tanoncnak
fel lesz véve a
KORONA SZÁLLÓ-ba
Dolnja Lendaván. 2

Kihirdetés.

Kihirdetem, hogy a következő két házasság egymással házasságot szándékozik kötni, u. m.:

Mády Géza József Ernő, nőtlen, pincér, római katolikus, 23 éves, születési és lakhelye Dolnja Lendava, szüleinek családi és utóneve néhai Mády Pál, Neubauer Hermína.

Kancsal Margit, hajadon, római katolikus, 23 éves, születési és lakhelye Rédics, szüleinek családi és utóneve néhai Kancsal István, és Horváth Regina.

Felhívom mindazokat, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt nálam közvetlenül vagy a kifüggesztési helyi közszolgálatjánál (illetőleg anyakönyvvezetője utján) jelentésük be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Rédicsen és Dolnja Lendaván, vagy környékén megjelenő lapban.

Kelt Rédicsen, 1931. május 29.-én

TOPLAK ISTVÁN
anyakönyvvezető.

Razglas.

Tržka občina Turnišče, bode dne 12. julija 1931. ob 14 urj oddajala na javni dražbi svojivi

dve občinski gostilni

v najem za dobo treh let za leto 1932, 1933, 1934, v prostorih občinske posvetovalnice v Turnišču.

Reflektantj, kateri hočejo vzeti eno ali drugo gostilno v naje morejo se pred pričetkom dražbe prijaviti pol ure dražbeni komisiji, ter položiti vadium v znesku Din, 5000, natančnejši pogoji se dobijo o priliki dražbe.

Županstvo tržke občine Turnišče
LITROP ŠTEFAN župan.

Rádiók

rádió alkatrészek
akkumulátorok

legjobb Kerékpárok
világhírű Varrógépek
jutányosan kaphatók

Nemecz János

vas- és gépkereskedésben

Murska Sobota.

AMATÖRÖK FIGYELMÉBE!

Állandóan raktáron tart mindenféle fényképeseti cikket és gépeket,

HAHN IZIDOR papirkereskedése
MURSKA SOBOTA.

Napi árban!

Elsőrangú áru!